

# UN CEAS PRINTRE SFINȚII DIN LAGMAN

Locotenent-colonel Dan GÎJU

Foto: Petrică MIHALACHE

Este al patrulea număr consecutiv, și ultimul, în ceea ce mă privește, când scriu despre militarii din Batalionul 300 Infanterie Mecanizată *Sfântul Andrei*, aflați la ora de față în FOB Lagman, din provincia Zabul (Afganistan). De astă dată, voi reda câteva secvențe de viață și fragmente din discuția purtată la un pahar de suc, într-o noapte, târziu, în *livingul* din cortul unde sunt cazați militarii din grupa sergentului-major Liviu Gherghiceanu, din Râmnicu Sărat, fost *sgv* inițial, aflat la a doua misiune în teatrul de operații, după ce, acum patru ani, a mai tras o tură, și tot prin Afganistan, numai că atunci era și vultur, și îndrăzneț. Astăzi, cum ar veni, este un fel de... sfânt, dar asta apropo mai degrabă de celebrul personaj din filmele cu Roger Moore, decât de numele noului batalion sub stindardul căruia luptă.

Aranjaseam cu câțiva militari din plutonul supranumit *Diamantele* să stăm puțin de vorbă de cu ziuă, numai că, între timp, noaptea se așternuse brusc și trecuse cam mult, era deja ora când oriunde în lume, dacă știe că urmează o nouă zi de foc, orice salariat cu contract se odihnește. Dacă aș fi avut de-a face cu militari din „vechea” armată, cu experiența calculată și respectată în funcție de ciclul de instrucție, sunt ferm convins că i-aș fi găsit clar încadrați în program, bine încorsetați și struniți, așa că mare lucru de consemnat nu aș fi avut, iar de văzut, nici atât. Așa

Concret, dincolo de atitudinea odinioară rigidă a soldatului de ieri, încremenit în poziția drepti la comanda „Atențiune!”, ușor derutat și bănuitor când era întrebat ceva pe un ton mai altfel decât tăios, scurt, răspicat, de astă dată m-au întâmpinat niște militari total relaxați, cu atribuții de soldați clasici, dar cu atitudine de cadre vechi pe statele de soldă. Însăși mediul unde nimerisem degaja o cu totul altă atmosferă decât cea cazonă obișnuită, simțind de la bun început un aer de cămin studentesc, mai degrabă. Până și fundalul acustic era adecvat tabloului ce mi se derula nevinovat prin fața ochilor. Și am observat că dintr-un colț, bine poziționat, de unde odinioară se auzeau pârăiturile vreunui difuzor obosit sau ale unui televizor alb-negru reglat pe radio, aici se afla în plină funcțiune un laptop deloc uzat, pe ecranul căruia tocmai se... consuma un film artistic, de pe DVD. Am aflat imediat că laptopul, dar și televizorul de deasupra lui, DVD-ul player și antena



La un pahar de vorbă cu băieții. În prim-plan, cu sticla de apă plată la gură, sergentul-major Marcel Bosnea, un tip extrem de interesant, relativ cultivat, pasionat de arta foto și de psihologie, logodit cu o patroană de butic din Focșani. A recunoscut că nu mai intrase într-o biserică de ani buni, de când a fost invitat ca să facă niște fotografii la o cununie religioasă, în țară. A intrat însă aici, la biserica multiconfesională din FOB Lagman, pentru că adevărul asta este: când ești la greu, îți amintești de Dumnezeu! Și va mai intra din nou în țară, pe 6 septembrie a.c., la nunta lui. Desigur, mai este mult până în septembrie... Până una-alta, asigurarea de viață este pe numele mamei sale, iar cardurile, toate, le are cu el. **E cel mai sigur așa!**

teriști din Școala de ofițeri de la Rm. Vâlcea, de acum 25 de ani, care, săturându-se să tot repare la televizorul hârbuit primit de la companie, băieți subțiri fiind, au pus mână de la mână și și-au cumpărat ei unul nou, din oraș. Problema este că peste câteva luni, când le-a venit sorocul să treacă în rezervă, nu au mai avut cui să-l vândă, noi, viitorii ofițeri activi nepermițându-ne, pe moment, asemenea lux. Problema a părut să o rezolve până la urmă plutonierul de companie, care a pretins să i-l dea lui,

programați de zei ce anume să facă sau să nu facă. Așa de pildă, dincolo de spiritualitatea inscripțiilor de pe pereți (*Hai Steaua!; Adio, Qalat!; Misiune ușoară!; Paharu' sus!*; undeva am dat și peste rugăciunea *Tatăl nostru* s.a.), într-un mic separeu din dormitor am găsit un gen de tapet, de sus până jos, care m-a dus cu gândul imediat la „posterele” cu femei sexy lipite de „strămoșul” nostru, recrutul de odinioară, pe capacul valizei de lemn. În alte condiții de spațiu și timp, politrucul batalionului ar fi făcut apoplexie, iar comandantul de pluton al... obsedatului în cauză, ar fi primit aspre muștruluieli la adunarea cadrelor, poate chiar o pedeapsă. Cu toate acestea, vorbeam de oameni. De bărbați apt-combatanți pentru misiuni internaționale, mai precis, ca să nu zic pentru front. Care, nu mai puțin de șase luni, acționează într-un mediu unde femeile, dacă apar cumva pe stradă, poartă celebra *burka* de sub care nici măcar ochii nu li se zăresc. Desigur, însă, și acest subiect îl lăsăm în seama psihologilor și a celor care au în atribuții să rezolve modul cum își umplu timpul la dispoziție și cum scapă de stres militarii români izolați vreme de șase luni departe de casă, într-un teatru de operații unde filmele pe DVD, cei drept, chit că sunt procurate de fiecare cum poate, nu mai constituie o problemă.

zarurile, precum și caporalii Alexandru Dragomir și Mihai Bocșanu, primul fiind și cel mai tânăr dintre toți, de numai 23 de ani, fapt pentru care i se mai spune Mânzu, iar celui de-al doilea Bunicu, pentru că are 32 de ani. Acolo, în încăperea aceea atât de simplu mobilată și totuși atât de aparte, emanând o căldură camaradească greu de întâlnit prin țară, am putut vorbi despre tot ce ne-a trecut prin minte, de la așa numita *Lege a bătrânului*, de care aveam cunoștință încă din vremea când ei înșiși silabiseau abc-ul milităriei, acum mulți ani în urmă, și până la încrederea în comandanții lor și în tehnica de care dispun. De la soțiile sau prietenele pe care le-au lăsat acasă cu sau fără cardul de salarii pe mână și până la faptul că o astfel de misiune, indiferent cât ar fi de grea, s-ar putea ca vreodată să dea numai bine la dosar. Inclusiv despre talibani și despre religia lor am vorbit, ei fiind mult mai informați decât unul ca mine, se înțelege. Una peste alta, a fost, inclusiv pentru ei, o seară mai altfel decât toate celelalte petrecute până atunci.

**P.S. Și totuși, o singură și definitivă problemă încă îmi mai dă bătăi de cap și astăzi, acum, la mai bine de o lună de când am fost în acea vizită pe cât de scurtă, pe atât de agreabilă, în mijlocul sfinților din FOB Lagman. Pentru că dacă mă veți întreba care armată mi se pare mai eficientă, adică aceea care m-a format pe mine, încorsetată și încataramată cât mai strâns, cu ample citate din opera „tovarășului” afișate pe pereții dormitoarelor și atent supravegheate de ceea ce literatura neoficială a consemnat sub denumirea peiorativă de politruc, sau acestea de azi, democratizată și în curs de super-profesionalizare, cu inscripții în grafiti pe unde nici nu gândești, cu pereții amplu tapetați cu decupaje din *Playboy*, *Hustler* și din alte reviste ale genului, cu mitraliera necurățată de zile întregi pusă bine nu în rastelul de fier, ci la piciorul patului, iar banda cu gloanțe sub pernă, vă spun sincer: Nu știu! Probabil, zic probabil, pe termen scurt este mai eficientă aceasta de azi. Dar numai pe termen scurt, subliniez. De câțiva zeci de ani, maximum o sută...**



Gunner-ul Brăileanu, alias Timonel, și principalul său argument în teatrul de operații: mitraliera

i-am găsit cum nu se poate mai relaxați, cu excepția a vreo doi, care – probabil, fiind mai oboșiți sau urmând să intre în post – erau deja în lumea viselor, în paturile de lemn, suprapuse, din „dormitor”. Dar grosul trupei, între care și vreo trei (auto)invitați de la grupa vecină, puneau țara la cale în mica încăpăre de la intrarea în cort, un fel de living dotat cu toate facilitățile pentru petrecerea a ceea ce, în limbaj civil, se numește timp liber, iar în cel militar am uitat să-i întreb cum se mai numește, poate că tot așa. În orice caz, am realizat de cum am pus piciorul dincolo de intrare ce prăpastie s-a așternut în timp între lumea formării generației mele, cu cazarmile austere și, strict în ceea ce mă privește, cu barăcile friguroase și pline de șobolani ale șantiereelor, respectiv ale taberelor de instrucție, și cea de azi, a militarului profesionist – sau profesionalizat?! –, caracteristic armatei democratice, cazat poate tot într-un fel de baracă, dar musai dotată cu aer condiționat. Cu avantajele și dezavantajele specifice, se înțelege...



Sergentul-major Liviu Gherghiceanu, mândru de moștenirea lăsată de predecesorii săi în teatrul de operații, între care o sabie de lemn agățată pe peretele din „separeul” său, pe care scrie: **Șolmil Carpaților. Onoare și glorie! Oricând și oriunde, B. 812 I. Bistrița. Și mai scrie și altceva...**

satelit de afară provin, de fapt, de la înaintașii lor pe meleagurile acelea, care nu trebuie să-i întrebăm cine au fost, întrucât au avut ei înșiși grijă să-și lase autografele, cu grafiti, pe pereții de lemn care câptușesc cortul. Desigur, nimic nu le-a fost dat de pomană, ci li s-au propus oferte rezonabile de care, se înțelege, s-au grăbit să profite. Laptopul, de pildă, am aflat de la sergentul-major Lucian Brăileanu, alias Timonel – ajutorul comandantului de grupă, șef de echipaj și, în același timp, trăgătorul la mitralieră, sau *gunner*-ul), cel mai vorbăreț, pe moment, dintre toți cei surprinși acolo, în plină viziune, cu dozele de suc la vedere – valorase doar două sute de dolari, adică exact de cinci ori mai puțin, cât i-ar fi costat dacă-l procurau de acasă, de la Galați. Asta mi-a amintit de un pluton de

pe degeaba. Ba, chiar făcând uz de autoritatea lui, de plutonier, s-a îndreptat către masa unde trona imperial televizorul, ca să-l confiște, întrucât își adusesese aminte subit că fusese introdus în unitate fără aprobare. În momentul acela, văzând cum se pune problema, unul dintre *teriști*, mai coleric din fire, poate și mai altfel, i-a luat-o înainte subofițerului, înșfăcând bietul *Diamant* aproape nou și aruncându-l peste bord, în curtea betonată, de la etajul trei. Ei, alte vremuri!, cum spuneam.

Și cu toate acestea, deși s-ar putea face o analiză destul de amplă, în pofida timpului relativ scurt ce desparte o epocă de alta, am găsit și ceva asemănări, unele destul de flagrante. Pentru că, în fond și la urma urmei, vorbim tot de oameni, deocamdată, nicidecum de roboți